

Integere leugenaar

Een synthesizermodule, is dat nog wel van deze tijd? Roland vindt van wel en zet zijn traditie op dit gebied voort met de Integra-7.

door Allard Krijger > allard@interface.nl

De Roland Integra-7 is een twee units hoge, zestienvoudig multitimbrale rackmodule vol met Roland-geluiden. Zo ongeveer alle Roland-geluiden die er ooit geweest zijn, en wellicht ook die er nog gaan komen! Het is dus absoluut een module met een uiterst veelzijdig aanbod aan presets. De historie van Roland op dit gebied is rijk, met talloze veelgebruikte instrumenten: Jupiter, Juno, D-50, MKS, JV, XV, et cetera.

Hardwaresynthesizers zijn tegenwoordig zelden nog van die allroundapparaten; ze zijn vooral gespecialiseerd in iets. Je hebt hardwaresynths speciaal voor livesituaties, analoge synths, of synths die doen alsof ze dat zijn. Verder is er natuurlijk een enorm aanbod aan softwaresynths en softwaresample-players. Dus waarom dan de Integra-7? Om dat uit te vinden, gaan we eens heel goed kijken naar wat de Integra-7 allemaal te bieden heeft.

Sounds zoeken

In een demo-video zegt Roland zelf dat de Integra-7 zowel de historie als de toekomst van Roland omvat. Die historie bestaat dan onder meer uit de complete XV5080 module. We vinden ook veel geluiden die verwijzen naar de Jupiter-, Juno-, D50- en de JV-series, maar ook de Fantom en de Jupiter 80 komen aan bod, plus nog eens alle sounds uit de twaalf expansieboards uit de SRX-serie.

Met zo veel geluiden loop je al snel tegen een probleem op: waar vind je wat? Het ligt dan voor de hand om te zoeken op categorie. Dat kan dan ook met de Tone Finder, waarmee je kunt surfen door de duizenden geluiden die de Integra-7 je biedt. Maar dit wordt allemaal nog veel gemakkelijker als je ook een iPad hebt. Via een optionele wifi dongle kun je de Integra-7 van boven tot onder bedienen via een iPad app. Dat is erg handig voor het overzicht, maar ook qua bedieningsgemak.

Klankopwekking

In de Integra-7 vind je in principe vijf soorten geluiden: geluiden gemaakt met de PCM

synthesizer engine; geluiden gemaakt met de SuperNatural engine voor akoestische instrumenten; geluiden gemaakt met de SuperNatural synthesizer engine; en dan zijn er nog SuperNatural drumgeluiden en PCM drums. Als je een preset zoekt met de Tone Finder, maakt het niet uit wat wat is. Je zoekt dan op het soort geluid, niet op hoe het gemaakt is. Je ziet echter wel of het een SN-A, een SN-S of een PCM geluid is in de presetlijsten die je krijgt voorgeschoteld. Elk van deze klankopwekkingsmethoden heeft een eigen architectuur. De PCM engine gebruikt de bekende Roland-structuur van vier Partials met identieke opbouw, welke je via Structures kunt combineren, die vervolgens een complete lijst met synthese-parameters doorlopen en zo tezamen een patch vormen.

SuperNatural

De SuperNatural (SN) akoestische instrumenten zijn verwant aan de sounds in de Jupiter 50 en 80. Een beetje irritant is dat het pitchwiel hier niet meer vrij de toon buigt, maar alleen volgens een in te stellen toonladder. Soms is dat heel praktisch, zoals bij een trompet, maar soms ook niet, bijvoorbeeld bij een trombone of een panfluit. Een keuzemogelijkheid zou daar handig zijn.

De parameters die je bij blaasinstrumenten kunt aanpassen, zijn bijvoorbeeld noise level en growl.

Bij toetsinstrumenten zoals piano kun je zaken als string resonance, key-off resonance en hammer noise bepalen. Niet veel meer. Bij elektrische piano's blijven de instelmogelijkheden beperkt tot noise level. Bij de SN orgels kun je heel veel instellen, zoals alle drawbars en keyclicklevels. Deze orgels klinken erg overtuigend!

Bij de vibrafoon kun je de hardheid van je stokje instellen, maar ook de 'roll speed'. Als je het modulatie wiel gebruikt, speelt de Integra-7 automatisch een tremolo, alsof je met twee stokken snel achter elkaar slaat. Lastig om te doen op een toetsenbord, maar wel een veelgebruikte techniek bij malletspelers. Er zit iets van een onregelmatigheid in, waardoor het niet klinkt als een

mechanische herhaling. Via midicontrol kun je die roll speed ook aanpassen.

Rechttoe rechtaan

Bij de SN gitaren zien we iets vergelijkbaars: daar kun je een 'strum speed' instellen. Dus je speelt een akkoord, alle noten tegelijk, en je hoort ze alsof de gitarist de snaren van laag naar hoog aanslaat. Ook hier wordt dus een speeltechniek die je jezelf na lang oefenen eigen kunt maken, vervangen door een functie in de synthesizer. Het klinkt oké, maar je verliest wel controle en precisie. Bij de gitaren heb je ook de mogelijkheid om hammer-ons te doen. Dat doe je door eerst de lage toon aan te slaan, en terwijl je die ingedrukt houdt, speel je een toon direct daaraan grenzend. Het werkt niet met intervallen groter dan één toon. Zo kun je zelfs een triller maken.

De Integra-7 zit dus de hele tijd te kijken wat jij doet, welke speeltechniek je toepast en reageert daarop met het kiezen van een bepaald gedrag. Dat betekent ook dat gangbare speeltechnieken die je hebt geleerd om overtuigend gitaar, trompet, strings, mallets te spelen, op een toetsenbord niet meer opgaan (of niet helemaal meer opgaan), en je jezelf vertrouwd zult moeten maken met de benadering van de SuperNatural-techniek. Deze neemt veel van je over en lijkt vooral gericht te zijn op erg rechttoe rechtaan toetsenspel van een niet zo heel vaardige speler.

Overpeinzing

In essentie is de akoestische versie van de SuperNatural synthese een combinatie van

erg goede samples met instrumenteigenschappen en gedragingen in relatie met voor dat instrument gangbare speeltechnieken die door een sausje van physical modeling gerealiseerd worden. De Integra-7 is in dat opzicht een goede leugenaar, want hij is een synthesizer, maar lijkt akoestisch.

De combinatie van sampletechniek, gedrag van instrumenten en physical modeling is al eens eerder toegepast, en wel in de totaal geflopte Technics WSA 1. Roland heeft een en ander echter veel beter aangepakt dan Technics indertijd, en er zit behalve visie – waar Roland nimmer gebrek aan heeft! – ook wel een flink aantal jaren ontwikkeling tussen.

SuperNatural Synths

De SuperNatural synthesizer is niets meer en niets minder dan een analoge modeling synthesizer. In plaats van de bij Roland gangbare vier partials, heeft de SN-S drie partials. Elke partial is een complete synth op zich. Behalve gangbare golfvormen zoals zaag-

dergelijke synthomgeving. Maar de meeste zijn oké.

Al met al zie je duidelijk de bekende Roland-opzet terug, met spectrumgolfvormen, geloopte marimba's, enzovoorts. Wat ik miste, waren de loops die als basis hebben gediend voor zo veel bijzondere geluiden in de tijd van de D-50. In de filtersectie vind je een respectabel aantal filters terug. Een echt wet filter kon ik er niet tussen vinden, hoewel er wel degelijk vette klanken uit de SN-S engine kunnen komen. In de presets vind je vooral erg veel authentiek vintage klinkende geluiden, zoals droge pads, brass, strings, bassen en leads.

PCM

De Roland PCM synth (synthese op basis van samples en de Roland synthese engine met filters, envelopes, lfo's, et cetera) is geweldig. Precies wat je zoekt in een Roland allrounder. Daar komt nog bij dat de Integra-7 ook alle expansieboards aan boord heeft die Roland

Niets belet je om geluiden tijdens het spelen van plaats te laten veranderen; een gitaarsolo kan dus de hele kamer rondvliegen

tand, blok golf en ruis, kun je ook kiezen uit een hoop pcm-golfvormen – 450 om precies te zijn. Niet alle daarvan zijn erg zinvol, moet ik zeggen, want op nog een pianosample of een scratch zit ik niet te wachten in een

oort gemaakt heeft. Sommige hiervan hebben echt iconische en/of unieke geluiden. Om een niet te achterhalen reden werken die expansieboards nog steeds met expansieboardslots, maar nu virtueel. Je hebt eigenlijk

INFO

- **Prijs incl:** € 1.814,-
- **Distributie:** Roland Central Europe
- **Internet:** www.rolandce.com, www.roland.com

vier geheugenplaatsen waarin je een van de expansieboards kunt plaatsten. Dus ze zitten er al in; je moet ze alleen nog even in het werkgeheugen laden. Sommige geluiden zijn echt fantastisch, zoals de Indian Radio uit de World Collection. Het zijn weliswaar geen nieuwe sounds, maar je krijgt al die geluiden gewoon bij de Integra-7, waaronder ook een aantal SuperNatural expansies.

Drums

Ook hier komen we weer twee benaderingen tegen: de wereld van gesampled klanken die meer over sfeer gaat, en de wereld van SuperNatural, die over realisme gaat. Over de kwaliteit van de Roland-drumgeluiden hoef ik het niet te hebben; dat zit wel goed. En met de SuperNatural-klanken haal je eigenlijk een Roland V-Drums in huis. Het realisme van deze klanken is van hoog niveau, en met de juiste programmering zet je een overtuigende, akoestisch klinkende groove neer. Naar mijn smaak gaan veel geluiden wel beter klinken als je ze wat omlaag stemt; het is anders wel erg netjes allemaal. Maar goed, dat is ook sinds jaar en dag een Roland-eigenschap.

Surround Sound

De Integra-7 is echt Mega. Naast het feit dat je heel veel geluiden ter beschikking hebt – en daarvan zestien tegelijk kunt gebruiken, elk met zijn eigen fx en andere instellingen, wat je allemaal via de mixer kunt regelen – kun je elk part ook nog een eigen plek in de virtuele 3D-ruimte geven. Dus niet gewoon links/rechts, maar ook voor en achter. Hoe >>

>> goed je dit hoort, staat of valt met de afuistering. Op een hoofdtelefoon hoor je het wel, maar over speakers kon ik het niet waarnemen, maar dat kan ook aan de opstelling in mijn studio liggen. Het doet wel iets als je een geluid voor of achter zet, dus bij het mixen is het sowieso een extra tool.

Maarrrrr... er is meer. Want de Integra-7 heeft achterop acht individuele uitgangen. Deze kunnen als surround sound-uitgangen gebruikt worden, en dan is Motional Surround geen gimmick meer maar praktisch bruikbare werkelijkheid! Want niets belet je dan om geluiden tijdens het spelen van plaats te laten veranderen; een gitaarsolo kan dus de hele kamer rondvliegen. Of je maakt ultrabrede pads door verschillende parts met padsounds links, rechts, voor en achter te plaatsen, en dan maar lekker draaien. Klein nadeeltje is wel dat je daarvoor een surround sound-set-up moet hebben. Maar dat mag de pret niet drukken, vind ik.

Hip?

Alle sounds, effecten en instelopties editen op een twee unit hoog 19" rack met een klein display is natuurlijk vragen om problemen. Gelukkig beseft Roland dat ook en daarom is er een iPad app waarmee je de complete Integra-7 kunt bedienen en editen. Dat kan via wifi als je de optionele wifi dongle aanschaft. Rondlopend met je iPad kun je dan de Motional

Niet iedereen heeft een iPad, en de Integra-7 editen zonder software editor is eigenlijk geen doen.

Slim gereedschap

De Integra-7 biedt de welbekende Roland-klank en dat is dus fijn. En behalve die welbekende klank biedt hij ook veel van de geluiden waar Roland zo geliefd om is. De SuperNatural-klanken komen daar nog bij en zijn eigenlijk een verhaal apart. Ik ben gematigd enthousiast over deze techniek. Aan de ene kant zitten er inderdaad verrassend realistische akoestische klanken in, die hier en daar ook kenmerkend akoestisch gedrag vertonen, maar tegelijk betekent het een inperking van speeltechnieken. Het apparaat grijpt in bij wat de bespeler doet. Soms gaat dat goed, maar ook wel eens niet. En je kunt het niet uitzetten... Het ene soort geluid heeft ook meer baat bij deze techniek dan het andere. Ik moet zeggen dat met name de etnische SuperNatural-geluiden er in positieve zin uitspringen.

De 1109 SN synthsounds zijn over het algemeen gewoon goed, maar sommige van de presets uit de gewone PCM synthafdeling van de Integra-7 zijn net zo goed of beter. Maar de SN synthsounds klinken wel erg 'eerlijk' en vele hebben een daadwerkelijke vintage feel. Ik mis een beetje de referentie naar specifieke synths, zodat je een geluid

SPECIFICATIES

- meer dan 6000 sounds: SuperNatural Acoustic; SuperNatural Synth; SuperNatural Drum Kit; PCM Synth; PCM Drum Kit
- 4 Expansion Virtual slots om meegeleverde titels te laden: 12 SRX; 6 ExSN1; ExPCM HQ GM2 + HQ PCM: 1 Hi-Quality PCM Sounds
- 128 voices
- 16 parts (elk met eigen eq en multi-effects)
- 1 drumpart met compressie en eq
- 1 extern part
- 67 multi-effects
- 3 chorustypes, 6 reverbtotypes
- master-eq
- Motional Surround
- 1 koptelefoonuitgang
- 2 audio-ingangen via jacks
- 2 xlr/jackuitgangen
- 3 stereo jackuitgangen
- stereo s/p-dif-uitgang
- midi-in/out/thru
- usb-audio (24-bit/96kHz) en midi
- iPad editor
- VSTi motional surround editor voor Sonar
- 19" rack, 2U hoog, 3,9kg

dan een D-50 strings. De Integra-7 is echter niet bedoeld als museum; eerder als een slim stuk gereedschap dat zorgt voor alle geluiden die je maar nodig kunt hebben. En daarin slaagt hij goed.

Voor een zestienvoudig multitimbraal instrument zijn 128 stemmen wel wat weinig: als je stereo PCM sounds en flink wat layering gebruikt, gaat het razendsnel met de stemmen.

Conclusie

De Integra-7 is behalve een gigantische collectie van vrijwel alleen maar zinnvolle en zeer speelbare synthesizer. Innovatief vanwege de Motional Surround en de draadloze editor voor de iPad, speelbaar vanwege het SuperNatural-concept waarmee zelfs harkerig spelende toetsenisten een blaasinstrument, strijkinstrument of gitaar beter tot hun recht kunnen laten komen. En vreemd genoeg is de Integra-7, ondanks het feit dat er geen echt nieuwe sounds in zitten, toch een zeer inspirerende synthesizer. Dankzij de befaamde Roland-kwaliteit en de aan waanzin grenzende kwantiteit van geluiden. Vanwege die talloze sounds die een heel breed gebied bestrijken, de vele instelbare parameters en het gebruiksgemak is de Integra-7 een apparaat dat zich moeiteloos een plekje op de markt zal weten te veroveren. Als je nog geen Roland hebt, zoals een 1080, een 5080 of zoiets: koop de Integra-7. Heb je al wel een van de voorgangers? Verkoop die en koop de Integra-7! O ja, en een iPad natuurlijk, anders mis je een hoop van de lol. ■

Er is een iPad app waarmee je de complete Integra-7 kunt bedienen en editen

Surround editen, naar geluiden zoeken, de partmixer programmeren en geluiden editen. Erg hip dus. Veel minder hip is dat er wel een iPad App is (aan een Android-versie wordt gewerkt), maar géén editor voor Mac of pc. Dit is wat mij betreft echt een minpunt.

makkelijker kunt vinden, maar ook dat zal zijn door de manier waarop ik zelf met geluiden omga. Ik kies geluiden niet alleen op soort klank maar ook op apparaat vanwege de specifieke klank van het ene of het andere instrument. Een Juno strings klinkt anders

HET OORDEEL

- + • gigantisch veel fraaie sounds
- + • (wireless) iPad-bediening
- + • Handige speelhulpjes bij SuperNatural-klanken
- • 128 stemmen soms krap bij multitimbraal gebruik
- • weinig editopties SuperNatural-klanken
- • geen editor voor Mac of pc

